

ANTIKOLEDA

Stôl je prestretý pre štyroch, no len jeden tanier je plný. Nechutí mi, ale trochu zjem. Počujem vlastné pregĺganie. Zapnem rádio. Byt je okamžite zaplavený vianočnými koledami. Preto som už celé týždne do väčšieho obchodu ani len nevkročila. Koledy, všade koledy. Rádio vypnem, v byte sa rozhostí ticho. Veď ja mám ticho rada, tak prečo by som sa ho mala desiť práve dnes?

Volat' už nebude nikto. Deti telefonovali popoludní, najprv dcéra, potom aj syn, vraj, ku komu pôjdem na Štedrý večer. K nikomu. Vraj, mami, prosím ťa, nebuď tam sama, je to také depresívne, vnúčikovia a vnučka sa na teba už tešia... Figu borovú sa tešia. Je im úplne jedno, či prídem a kedy prídem. Od svojich rodičov dostanú pod stromček niečo, s čím ja súťažiť určite nemôžem: najnovší model mobilu, mp3 prehrávač, hernú konzolu, najväčšiu Barbie na svete, atakďalej. Nech im dám čokoľvek, zatvária sa trochu kyslo a blahosklonne sa poďaku-

jú. Malá mi možno dá aj letmý bozk na líce. Chúďa, tučná je ako svinka, lebo sa prežiera hranolčekmi a čokoládami. Od svojich ôsmich rokov sa nenávidí, lebo chce vyzerat' ako modelka. Má iba dvanásť, a už sa občas po jedle povracia. Aj dnes večer sa určite povracia.

Keď zazvoní telefón, poviem si, že je to určite omyl, ale aj tak ho zdvihnem.

„Neznášam tieto presladené Vianoce,“ zreve mi do ucha Mariša skôr, než stihnem povedať „haló“.

„Áno, máš pravdu,“ zabľabocem, prihrbím sa a v duchu hneď začnem devótno hľadať na Vianociach všetky možné tienisté stránky. Kedysi som mala Vianoce tak rada. Vystriem sa. Čo vlastne Mariša chce?

„Určite tam čučíš ako kvočka bez kureniec,“ pokračuje rázne do telefónu. „Zmeň zvyky a vylez von. Pozývam ťa na večer zvaný Antikoleda.“

„Na čo?“ Nebola som si istá, či dobre rozumiem.

„An-ti-ko-le-da. Už sa nepamätáš, ako som sa pred rokmi vyhrážala, že keď sa od toho starého ožrana oslobodím, vykašlem sa na celé Vianoce a na Štedrý večer pôjdem do rešti-

ky? Tak poslušne hlásim, že som sa konečne rozkývala. O chvíľu odchádzam. Pod' so mnou. Čo? Ideš?“

„Nejaká reštaurácia je dnes večer otvorená?“

„Jasné. Odkedy vypukol kapitalizmus, toto nie je problém. Tak hybaj! Počkám ťa?“

Mlčím do telefónu. Čo jej mám povedať? Môj rozľahlý byt je tmavý, svietim len v kuchyni. Ani sviečky som ešte nezapálila.

„Nemôžem.“

„Čakáš návštevu? Prídu decká? Alebo už prišli?“ pýta sa a hlas jej pritom zväžnie.

„Nie, ale...“

„Ideš k niekomu na večeru?“

„Ani to nie.“

„Ideš obsluhovať bezdomovcov pri štedrovečernej kapustnici?“ rozrehoce sa na plné kolo.

„To nie je zlý nápad, ale nie, ani to nie.“

„No tak dobre, u teba asi nepochodím, tak si tam čuč. Maj sa! Potom ti poviem, ako som dopadla, ak by si sa chcela ku mne o rok pridať...“ zvraskne ešte Mariša do telefónu.

V telefóne to cvaklo. Hádam sa len neurazila. Nalejem si trochu koňaku. Alkohol zaháňa strach, preto je nebezpečný, všetci to hovoria a je to pravda. Vo všedný deň si človek ani ne-

všimne, ako sa zvečerí, zrazu je sedem, potom desať, polnoc, večer je fuč. Ale Štedrý večer, to je hrôza.

Je prestreté. V posledných rokoch som za týmto stolom sedávala s mamou. Ako v detstve. Iba roly sa otočili a mama si na to už nestihla zvyknúť. Ešte predvlani mi pomáhala v kuchyni, čistila zemiaky na šalát. Keď som bola malá, bola to moja práca. Ako som sa len tešila, že mi pri šúpaní zemiakov popoludnie Štedrého dňa prejde rýchlejšie. Aj minulé Vianoce tu mama ešte sedela. Potom sa jej o pár dní priťažilo a deň pred Silvestrom zomrela. Moje deti si mysleli, že sa mi uľavilo.

Zrazu mi preletí myslou spomienka. Syn bol ešte celkom malý. Stromček sme už mali ozdobený v obývačke. Povedali sme mu, že Ježiško ho doniesol vopred, aby toho nemusel na Štedrý deň tak veľa nosiť. Lenže malý sa od nedočkavosti nevedel zmestiť do kože, začal vystrájať. A tak mama, aby ho trochu povychovala, potajomky stromček z umelej hmoty schmatla a schovala za skriňu. Synovi povedala, že keď neposlúchal, Ježiško si stromček odniesol späť. Syn reval ako zmyslov zbavený, nebolo možné ho utíšiť, a tak som musela

stromček vrátiť na pôvodné miesto a vysvetlíť mu... už ani neviem čo.

„Teda, vieš čo, fakt strašne neznášam tieto presladené Vianoce, ale tentoraz som to vyriešila. A vieš ako úžasne?“ zhúkla na mňa opäť Mariša do telefónu. „Naozaj sa nechceš pridať? Som v reštaurácii, práve sa napchávam brokolicou, je výborná.“

„Ja asi... neprídem. Nehnevaj sa. Nemôžem.“

„Prečo?“

„Ale, mám už prestreté. Pre štyroch, lebo ja...“

„Prestreté pre štyroch? Koho čakáš?“

„To je taký starý zvyk, nebudeš tomu rozumieť. Ešte keď žila mama, prestierali sme aj pre otca a keď potom umrel môj muž, tak aj pre neho, a teraz... prvý rok, čo prestieram aj pre mamu.“ Prečo jej to hovorím? Všade to porozpráva. Asi som sa práve definitívne odpísala. „Tak tu sedím a spomínam...“

„To fakt? Nebojíš sa, že ti z toho cvakne?“

„Nie, veď je to len na hodinku, dve. Večer ako každý druhý,“ hovorím a krútim sa pri telefóne. Chvíľu je ticho. Možno zložila.

„Ty fakt sedíš pri stole so štyrmi taniermi? To som ešte nepočula. A baví ťa to? No ale

nemusím všetkému rozumieť, nie? A vieš čo? Keď sa to tak vezme, ja, aby si vedela, tu mám prestreté pre celý cintorín, a som tu sama. Reštika je totiž úplne prázdna.“ Mariša sa zasmeje suchým smiechom. „Objednala som si brokolicu a čašník mi najprv povedal, že nemajú, ale ja som si všimla, že v jedálnom lístku je to ako príloha, tak som ho donútila, aby mi doniesol niekoľkonásobnú prílohu bez mäsa a hotovo. Myslím, že by ma najradšej zabil, ale nemôže.“

„Tak si to teda uži.“

„No to si teda užívam, to si fakt užívam. Ale o rok sa pridáš, jasné? Heslo Antikoleda.“

V slúchadle to definitívne cvakne.

Zapnem televízor, ale hneď ho aj vypnem, lebo dávajú film o Santa Clausovi a jeho žene, niekto sa načisto zbláznil. Už len čakám, kedy prejde po ulici dinosaurus prezlečený za Santa Clausa. Ešte aj v sexšope, okolo ktorého chodím do samošky, sú figuríny vo výklade už od konca októbra navlečené do nohavičiek z filcu červenej farby, olemovaných bielou akože kožušinkou a na hlavách majú červené čiapy s bielym brmbolcom. Možno je tá brokolica celkom fajn.

Naložím si kapustnicu, trochu odjem, zvyšok prelejem naspäť do hrnca. Načo som jej toľko navarila? Mala by som najprv umyť riad a až potom otvoriť dvere do izby. Aj tak je to jedno. Pod stromček som si dala tabletky na spanie, nový termofofor a teplé ponožky. Samé potrebné veci, ktoré mi nikto nekúpi. Deti si myslia, že sa to nehodí. Od dcéry dostanem zasa nejakú šatku, ktorá mi nebude k ničomu pasovať, mám ich plnú skriňu. A od syna knihu, ktorej nebudem rozumieť. Po čase sa ma spýta, či sa mi páčila, a ja mu poviem, že áno, páčila, no potom to radšej zahovorím, lebo už teraz viem, že ju nedočítam. Nerozumiem dnešným knihám.

Tak teda čisté taniere definitívne odložím a ten jeden špinavý umyjem. Odložím aj obrúsky s vianočným motívom, aj slávnostné príbory, aj polievkovú misu, ktorú celý rok nepoužívam. Vyberiem ich zasa až o rok. Tak ako vianočné ozdoby, obrus, všetko. V skrini mám taký vianočný kút. Celý rok mi to pripadá ako haraburdy a v decembri to zrazu všetko dostane taký zvláštny lesk. Alebo sa mi to iba zdá? Vianoce sa ešte neskončili a ja už myslím na to, čo bude o rok. Zasa prestriem pre štyroch...

Ak dožijeme, ako hovorievala mama. Ak teda dožijem. Alebo si dám radšej s Marišou brokolicu?

Ešteže mám pod stromčekom tie tabletky a termofoor.

